Protokoll funktionshinderrådet

Närvarande:

Ordförande
Nils Duwähl (DHR)

Ledamöter
Christer Jerström (ÅSS/FRS)
Niklas Bjurström (FRS/Epilepsi föreningen i Stor-Stockholm)

Tjänstemän
Lina Blombergsson, socialförvaltningen
Jonna Hermansson, äldreförvaltningen
Susanne Brinkenberg, äldreförvaltningen
Karin Alfredsson, äldreförvaltningen

Sekreterare
Therese Englund, socialförvaltningen
Birgitta Ogenstad, socialförvaltningen

Frånvarande
Gunilla Antemar (FRS/Neuro)
Henrik Sundqvist (SDF)
Micaela Kedhammar (Attention/FRS)
Gunnar Sandström (SRF)

Tidpunkt:
Den 19 november 2026 klockan 14:00-16:00

Plats:
Storforsplan 44, Farsta

Socialförvaltningen
Besöksadress: Storforsplan 36
Postadress: Box 44, 123 21 Farsta

E-post: socialforvaltningen@stockholm.se
Telefon: 08-508 25 000

1. Godkännande av föredragningslista

Den utsända dagordningen godkändes.

2. Val av justerare och tid för justering

Christer Jerström och Niklas Bjurström utsågs att justera dagens protokoll. Justeringar ska vara klar måndag förmiddag den 23 november 2026.

3. Susanne Brinkenberg (avdelningschef, äldreförvaltningen) och Karin Alfredsson (enhetschef, äldreförvaltningen)

Susanne Brinkenberg och Karin Alfredsson informerar om Stockholms trygghetsjour verksamhet och uppdrag. Stockholms trygghetsjour är en stadsövergripande avdelning inom äldreförvaltningen med cirka 100 anställda och ansvarar för att ge stöd till stadsdelarna och medborgarna inom trygghetsskapande teknik. Verksamheten omfattar trygghetslarm, nyckelfria lås, en egen larmmottagning samt köhantering till särskilda boenden för personer över 65 år. Trygghetslarmet är en insats som personer över 65 år kan begära utan biståndsbedömning, medan personer under 65 år behöver ansöka om insatsen. Totalt har staden cirka 17 000–18 000 trygghetslarm installerade.

Sedan 2022 har staden infört nyckelfri hemtjänst, ett system för digital nyckelhantering som syftar till att förenkla tillgången till bostäder för hemtjänstpersonalen. Systemet innebär att en fysisk enhet monteras på befintliga lås, vilket möjliggör digitala nycklar för hemtjänsten medan den boende fortsatt använder sin vanliga nyckel. Larmmottagningen, som är bemannad dygnet runt med tre till sex personer, tar emot cirka 2 500 larmsamtal per dygn. En stor andel av dessa kan besvaras direkt, medan cirka 40 procent vidarebefordras till hemtjänsten för åtgärd. Målet är att besvara varje larmsamtal inom 30 sekunder och att hemtjänsten ska besöka den larmande personen inom 30 minuter.

Rådet frågar om trygghetslarmets tillgänglighet för personer under 65 år, hur länge larmknapparnas batterier fungerar och om det finns planer på att införa fallarm. Vidare undrar rådet hur integritetsfrågor hanteras vid användning av sensorer och kameror, om förvaltningen har samarbete med kranskommuner, hur avvikelser i larmhanteringen följs upp och om personalen är stadens egna anställda. Rådet lyfter även utmaningar med att användarna förstår tekniken, hur staden planerar för en åldrande befolkning och hur akuta situationer hanteras under helger och nätter.

Susanne Brinkenberg och Karin Alfredsson förklarar att trygghetslarm även kan beviljas personer under 65 år efter biståndsbedömning. De informerar att larmknapparna har en begränsad batteritid och att förvaltningen övervakar samtliga produkter för att byta ut dem vid behov. Gällande fallarm påpekar de att tekniken finns, men att det krävs

noggranna överväganden för att undvika falsk trygghet. Diskussioner pågår om användning av sensorer eller kameror för digital tillsyn, där integritetsaspekter är centrala. Stödet till kranskommuner kommer att upphöra vid årsskiftet. Avvikelser i larmhanteringen följs upp genom att den larmande personen ofta larmar igen, och förvaltningen analyserar orsakerna till avvikelserna. Larmmottagningen bemannas av stadens egna anställda.

Susanne Brinkenberg och Karin Alfredsson beskriver att det finns utmaningar med användare som trycker för ofta eller inte vid behov, samt att vissa lägger ifrån sig larmknappen. Förvaltningen arbetar med att övervaka och byta ut produkter som visar tecken på batterislitage.

Gällande den åldrande befolkningen framhåller de att behovet av särskilt boende ökar efter 85 års ålder och att staden planerar utifrån detta. Förebyggande insatser och trygghet i hemmet är prioriterade områden.

Avslutningsvis informerar Susanne Brinkenberg och Karin Alfredsson om jourverksamheten, som hanterar akuta situationer under kvällar, helger och nätter. Jouren kan bevilja tillfälliga hemtjänstinsatser och akut korttidsvård, samt vägleda omsorgspersonal i komplexa situationer. Akuta händelser inträffar varje natt, och staden samarbetar med socialjouren för att säkerställa tillgång till platser inför helger.

Rådet tackar Susanne Brinkenberg och Karin Alfredsson för att de kom och gästade rådet.

4. Genomgång av föregående protokoll

Protokollet läggs till handlingarna.

5. Äldrenämnden

5.1 Föredragningslista äldrenämnden

5.1.8. Revidering av värdegrund för Stockholm stads äldreomsorg

Rådet frågar varför begreppet valfrihet har tagits bort ur den övergripande värdegrunden och vilken bestämmelse i den nya socialtjänstlagen som föranleder denna förändring.

Rådet undrar vidare hur staden avser att upprätthålla värdighetsgarantins rätt att välja och byta utförare om LOV avvecklas, om den enskilde även fortsättningsvis kommer att kunna välja bort en utförare som personen saknar förtroende för och om någon brukarkonsekvensanalys har genomförts avseende förändringen.

Rådet frågar också hur staden avser att tillgodose behovet av specialiserade utförare för personer med olika funktionsnedsättningar och om förvaltningen vid revideringen av värdegrunden har tagit hänsyn till den politiska avsikten att avveckla LOV.

Jonna Hermansson förklarar att revideringen av värdegrunden är helt skild från arbetet med LOV-systemet. Revideringen är ett uppdrag från budget 2026 och syftar till att tydliggöra begrepp utifrån den nya socialtjänstlagen samt att göra texten mer tillgänglig. Värdegrunden ska gälla för alla verksamheter inom äldreomsorgen, oavsett om de drivs i kommunal eller privat regi. Värdegrunden har arbetats fram under året i samråd med referensgrupper och syftar till att gälla oavsett vilket valfrihetssystem som används.

Jonna Hermansson betonar att värdegrunden inte påverkar valfriheten utan enbart tydliggör vilka värderingar som ska gälla inom äldreomsorgen. Gällande LOV-systemet informerar Jonna Hermansson att äldrenämnden har fått i uppdrag att se över LOV som upphandlingsform, men att detta inte innebär att valfriheten för den enskilde ska avskaffas. Uppdraget sträcker sig över två år och beslut om budget kommer att fattas i december.

5.1.9. Revidering av riktlinjer för bidragsgivning till ideella organisationer

Rådet efterfrågar information om hur ansökningsprocessen fungerar och uttrycker farhågor om att digitala ansökningsblanketter kan vara svåra att använda. Rådet framhåller att det är viktigt att ansökningsprocessen är användarvänlig och att det finns stöd för dem som har svårigheter med digitala verktyg.

Jonna Hermansson svarar att förvaltningen arbetar med att göra ansökningsprocessen så enkel och tillgänglig som möjligt. Det finns möjlighet att kontakta förvaltningen för hjälp, och systemet har testats med referensgrupper.

5.1.10. Månadsrapport oktober 2026

Rådet har inga kommentarer.

6. Socialnämnden

6.1 Föredragningslista socialnämnden

6.1.6. Månadsrapport oktober 2026

Rådet har inga kommentarer.

7. Överförmyndarnämnden

7.1 Föredragningslista överförmyndarnämnden

7.1.9. Månadsrapport oktober 2026

Rådet har inga kommentarer.

8. Övrigt

Det framkommer att två i rådet inte fått sina handlingar digitalt. Rådet uppmanas att kontakta sekreteraren om dem digitala handlingar inte har kommit fram 5 dagar före sammanträdet. Therese Englund informerar att handlingarna skickas ut digitalt på torsdagar eller fredagar en vecka innan rådet sammanträder.

Nils Duwähl tackar för sina 30 år i stadens råd för funktionsfrågor och meddelar att han medverkar sin sista gång i rådet i december.

Nästa sammanträde är torsdagen den 10 december och kommer att vara ett digitalt sammanträde.